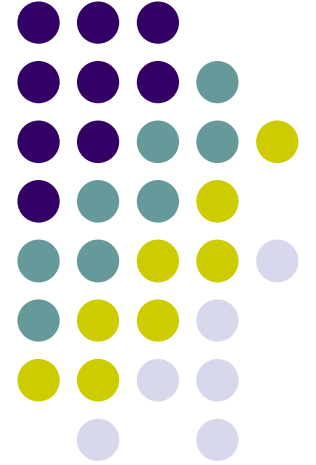
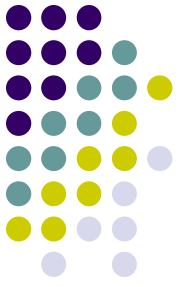

DÜNYA TARIM ÜRÜNLERİ TİCARETİ

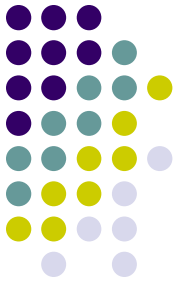

Ticareti Yaratan Nedenler

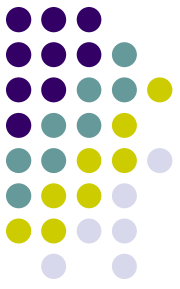
- Doğal kaynak yetersizliği ve dağılımdaki dengesizlik
- Teknolojik gelişme farklılıkları
- Ülkelerarası gelişmişlik farkları
- Maliyet farkları
- Tüketici talepleri

Ticaretin Gelişme Koşulları

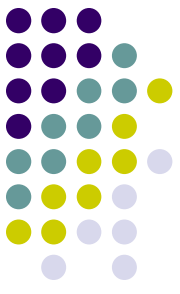

- Mallarla ilgili bilgi aktarımı ve haberleşme
- İhracat ve ithalat için altyapı(depolama,ulaşım vb)
- Mal bedellerinin ödenebileceği para ve bankacılık sisteminin varlığı
- Yasal düzenlemelerin varlığı(Dış ticaret rejimi ve uluslar arası ticareti düzenleyen normlar)

Tarım Ürünleri Ticaretini Etkileyen Sorunlar

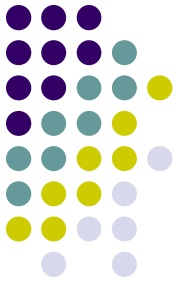
- Arz- talep arasındaki dengesizlikler, değişen fiyatlar ve stoklar
- GÜ tarıma yoğun müdahale ve dünya fiyatlarında sapmalar- GOÜ sınırlı müdahale
- DTO kurallarının etkinliği az, ülkelerin çoğu serbestleşmeye karşı
- İnsan, hayvan ve bitki sağlığına ilişkin kurallar engellenen ticaret

Serbest Dış Ticaret ve Korumacılık

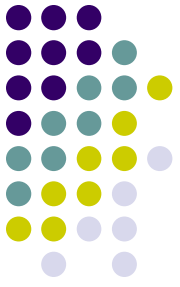
- Serbest Dış ticaret karşılaştırmalı üstünlükler kuramına dayanır
- Kaynakların verimli kullanımı
- Artan üretim, istihdam sermaye kullanımı
- Teknik gelişmenin hızlanması

Dış ticaret serbest olabilir mi?

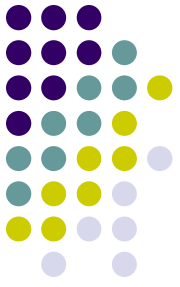
- Uluslararası ticarete serbestleşme eğilimleri gittikçe hız kazandığına göre,
- Dış ticaretin serbestleşmesi koşulları neler olabilir?
- Bu soruların yanıtları ticaret teorilerinde aranır

Merkantilizm

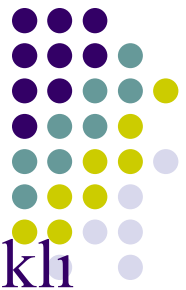
- 17. ve 18. yüzyıllarda egemen olan ekonomik doktrin Merkantilizm'dir. Merkantilizm büyük ölçüde ulusçu yaklaşıma dayanmaktadır.
- Ülkenin refah önemlidir. Ulusal hedeflere erişmede ekonomik faaliyetlerin düzenlenmesi ve planlanması en etkin araç olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle dış ticaret kuşku ile karşılanır.
- Ulusların zenginliği kıymetli madenlere, özellikle de altına bağlı
- Bireyler altın sahibi olmaya önem verseler de altınlarından bir kısmını çeşitli ülkelerden gelebilecek kumaş, baharat, şeker vb mallarla değiştirebilir
- Bu davranış ülkedeki altın stoklarını eritebilir, dış ticaret kontrol edilmeli.
- İhracat, karşılığında altın gelecekte, istenilir
- Ancak ithalat, kıymetli madenlerin kaybına yol açar
- Dış ticaret düzenlenmeli, sınırlandırılmalı ve denetlenmeli.
- Büyük çapta ithalat yapmada hiçbir yarar bulunmamaktadır.

Liberal ekonomi(Klasik Okulcular)

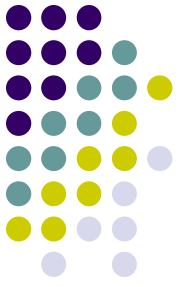
- Klasik Okulcular liberal ekonomiyi savunurlar
- Dış ticaret yoluyla ülkelerin refah (gönenç) artacağı düşüncesi
- Adam Smith mutlak üstünlük teorisi ile iki ülke, iki ürün ve tek üretim faktöründen oluşan bir dünya, bir üretim deseni ve bir üretim fonksiyonu düşünmüştür.
- Bu ülkelerin işgücü maliyeti bakımından ucuz ürettiklerini satıp, pahalıya ürettiklerini almaları halinde her iki ülke, dolayısıyla dünya bu ticaretten karlı çıkacak.

Liberal ekonomi(Klasik Okulcular)

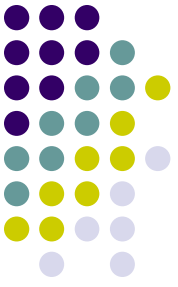
- Ricardo mutlak üstünlükler teorisine dayandırdığı karşılıklı üstünlükler teorisini geliştirmiştir.
- Teoride iki ülke de her iki üründe tek dikkate alınan faktör olan işgücünün maliyeti açısından mutlak bir üstünlüğe sahip değildir.
- Göreli olarak bir ürünün işgücü maliyeti diğerine göre daha düşüktür.
- O halde her iki ülke de göreli olarak daha ucuza ürettiği ürünün bir kısmını diğer ülke ile değiş tokuş ederse,
- İki ürünün toplam üretimi artmış olacaktır.
- Heckscher-Ohlin teorisine göre, bir ülke kendisinde bol bulunan faktörlerin yoğun bir biçimde kullanımıyla üretilen ürünleri ihraç ederken, kendisinde kıt olan faktörlerin yoğun bir biçimde kullanımıyla üretilen ürünleri ithal etmeğe yatkın olacaktır.

Mutlak üstünlükler teorisi

- Adam Smith bir ülkenin ticaret yoluyla kazanç sağlayacağına inanmaktadır.
- Terzinin kendi ayakkabısını yapmayacağını, diktiği elbise ile ayakkabıyı değiş tokuş edeceğini, bu sayede hem terzinin, hem ayakkabıcının kazanacaklarını belirtmektedir.
- Aynı şekilde, bir ülke de diğer ülkelerle ticaret yaparak kazançlı çıkacaktır.

Karşılaştırmalı Üstünlük Teorisi

- Mutlak üstünlükler teorisinin geliştirilmiş halidir.
- İki ülke iki ürün ve üretim maliyeti üretim hacmine göre değişmez
- İki ürün arasında sabit marjinal dönüşüm oranı var
- Üretim olanakları eğrisi doğru şeklindedir
- Her ülke görece olarak daha ucuza ürettiği üründe uzmanlaşır ve üretir
- Üretim maliyetinin görece farklılığı dış ticaretin nedenidir
- Üretim faktörleri ülke içinde serbest ülkeler arasında dolaşım yok
- Teori emeğin değeri üzerine kurulmuştur